

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТУПЕНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Глибокі і динамічні перетворення, які відбуваються у всіх сферах нашого суспільства, швидкий розвиток техніки та технологій, суцільна інформатизація та комп'ютеризація, процеси глобалізації та інтеграція України у світовий освітній простір ставлять на сьогодні високі вимоги до якісної підготовки фахівців у всіх галузях народного господарства. У вищій школі триває процес переходу на ступеневу підготовку фахівців, продовжується розробка та затвердження державних стандартів вищої освіти. Створення ефективної системи ступеневої професійної освіти викликане бурхливим розвитком знань, новими інтегративними технологіями виробництва та навчання, сучасними вимогами ринкових відносин і підвищенням рівня конкурентоздатності фахівців на ринку праці.

Ступенева підготовка фахівців створює умови для виконання кожним ступенем певної функції в системі єдиного цілого. Разом з тим, реалізується принцип завершеності освіти на кожному ступені професійної підготовки, тобто забезпечується належний рівень фахової компетентності, необхідний для активної трудової діяльності та можливість для подальшого професійного удосконалення. Система ступеневої професійної освіти – це складна організаційна структура, яка формує та розвиває особистість фахівця, починаючи із загальноосвітньої та професійно-технічної шкіл і продовжуючи у вищих навчальних закладах.

У вищому технічному навчальному закладі розрізняють 3 освітньо-кваліфікаційних рівні, що відповідають 3 ступеням підготовки фахівців. Базова вища освіта у поєднанні з технологічною підготовкою відповідає кваліфікаційному рівню фахівця з вищою освітою – бакалавра. Рівень підготовки фахівця такого рівня дозволяє приймати ефективні рішення на тактичному рівні діяльності. Інженерна підготовка на базі базової вищої освіти відповідає кваліфікації інженер-спеціаліст. У функції інженерного супроводу входить ефективне використання і забезпечення робочого стану техніки, впровадження прогресивних технологічних процесів, творчого розв'язання виробничих завдань. Освітньо-кваліфікаційний рівень магістра можна здобути на базі рівня бакалавра (спеціаліста). Магістратура формує у фахівця здатність здійснювати рефлексію проблем перспективного розвитку, вміння обирати ефективну стратегію в умовах нетипових ситуацій і істотної невизначеності.

Таким чином, основною ідеєю ступеневої професійної підготовки фахівців у вищому технічному навчальному закладі є навчання за висхідними ступенями, які відображають послідовність етапів навчально-виховного процесу. При цьому кожен ступінь є логічним продовженням попереднього, забезпечуючи можливість подальшого навчання і передбачаючи розширення сфери застосування праці випускників кожного ступеня. Такий перехід на ступеневу освіту вимагає застосування нових підходів у методиці викладання, принципово нових педагогічних технологій, які дали б змогу підвищити якість підготовки фахівців і обсяги освітньої діяльності навчального закладу.

Отже, завданням сучасної педагогічної науки є розкриття принципів і засад, які сприяють не тільки формуванню на кожному ступені підготовки фахівця відповідних знань, умінь і навиків, професійно значущих якостей, а й цілісний розвиток людини як особистості.